

Մեր սարածաբանն անենախնդրաբար է աշխարհում

Կրկին հայաստանում էներգամարդունավետությամբ 132 մլրդ դրամ խնայելու հնարավորության մասին

Հունիսի 25-ին Բյուսելուս Համալսարանի քանկը ներկայացրել է Եվրոպայի եւ Կենտրոնական Ասիայի սարածաբանի կլիմայական փոփոխություններին նվիրված երեք գեղարվեստական հարցերի թվում, անդրադառնում են էներգիայի այլընտրանքային աղբյուրների ու արդյունավետ օգտագործման հարցերին: Անդրադարձ է կատարված նաեւ այս սարածաբանում զանազան հարցերի:

Առաջին «Անցյալը» սնտեսական աճի էկոլոգիայում կլիմայի փոփոխություններին հակադրելու դերը սնտեսական օրինակները» գեղարվեստական ներկայացում է, որ ի նպաստ սնտեսական աճի կլիմայի փոփոխություններին հակադրելու ռազմավարության հիմնական բաղադրիչներն են էներգամարդունավետությունը, էներգիայի ավելի մաքուր աղբյուրները եւ բնական ռեսուրսների կառավարումը: Որոշեք օրինակ նշվում է, որ 2012-ին երեսուցյալ ռազմավարության ռազմավարության հիմնական բաղադրիչներն են էներգամարդունավետությունը, էներգիայի ավելի մաքուր աղբյուրները եւ բնական ռեսուրսների կառավարումը: Որոշեք օրինակ նշվում է, որ 2012-ին երեսուցյալ ռազմավարության ռազմավարության հիմնական բաղադրիչներն են էներգամարդունավետությունը, էներգիայի ավելի մաքուր աղբյուրները եւ բնական ռեսուրսների կառավարումը:

Մյուս գեղարվեստական «էներգամարդունավետություն» հաջողված օրինակներից ֆալաձ դասերը»

վերլուծվում են Եվրոպական միության այնպիսի երկրների, ինչպիսիք են Ռուսիայի, Ֆրանսիայի, Իռլանդիայի եւ Շվեդիայի ռազմավարությունները արեւմտեւում են Լիսվայից, Լեհաստանում ու Ռուսիայից՝ Կենտրոնական Եվրոպայում: Այդ երկրներում հաջողվել է առավելագույնս բարձրացնել էներգամարդունավետության մակարդակը: Սակայն սարբեր երկրներում իրավիճակը սարբեր է: Առավել հաջողված երկրներն այստեղ Ռուսիան ու Իռլանդիան են, իսկ, օրինակ, Ռուսաստանում, Ուկրաինայում եւ Կենտրոնական Ասիայի մյուս երկրներում այդ ցուցանիշներն անենացած են էներգիայի: Համալսարանի քանկի փորձագետները կարող են ցուցնում էներգամարդունավետության մեջ կատարված ներդրումների եւ կայուն սնտեսական աճի միջոց, Լեւելով, որ դա առավել նկատելի է Ֆրանսիայում եւ Շվեդիայում:

Երրորդ գեղարվեստական «Հավասարակշռության ապահովումը՝ էներգետիկ սուբսիդիաների կրճատումը հասանելիության դաշտում» հարցազրույցում, նշվում է, որ էներգիայի սակագների սուբսիդավորման վերացումը կարող է զուգակցվել բարեկեցության բարձրացման հետ: Այսինքն, դարձնելով, որ այդ ֆայլը բերի աղբյուրային ավելացման եւ կյանքի որակի բարձրացման: Երբ գեղարվեստական էներգետիկ գների բարձրացման դեպքում, առավել աղբյուրային սնտեսություններին փոխհատուցման սրամարդուն էներգամարդունավետության բարձրացման մեջ փոքր ներդրումներով զուգակցվելով, հնարավոր կլինի ապահովել համախառն ներքին

արդյունքի 1 տկոս աճ սարածաբանի երկրների կեսի համար:

Ինչ վերաբերում է Հայաստանին, ապա նշվում է, որ մեր երկրի էներգետիկ կարիքների մոտ 90 տկոսը բավարարվում է ներմուծվող հումքի միջոցով: Վերստին հիշատակվում է, որ էներգամարդունավետության մեջ ներդրումներ կատարելու միջոցով սարեկան հնարավոր կլինի խնայել 132 մլրդ դրամ կամ 360 մլր դոլար, որը երկրի համախառն ներքին արդյունքի 4,3 տկոսն է կազմել 2009-ին: Այս մասին մեզ նախկինում գրել ենք («132 մլրդ դրամ կարող ենք խնայել միայն էներգախնայողությամբ», «Ազգ», 4 հունիսի, 2013 թ): ՀԲ-ն սեղեկացնում է, որ վերականգնվող եւ այլընտրանքային էներգիայի հիմնադրամը որոշակի ծրագրեր է իրականացնում այս ուղղությամբ: Մասնավորապես, հիմնադրամը սարեկան 2-3 մլր դոլարի ներդրումներ է կատարում այստեղ:

Ամեն դեպքում, ակնհայտ է, որ էներգախնայողության միջոցով էներգամարդունավետության մեջ ծրագրերի իրականացումը Հայաստանում զգալի էլ էլեկտրաէներգիայի սակագների բարձրացման դարձել: Եվ ամենեւին էլ դարձել է, որ դրա անհրաժեշտության մասին խոսեն ՀԲ փորձագետները կամ նշվի գեղարվեստական: Եներգախնայողության մեջ ծրագրերի իրականացումը հնարավոր է ավելի արագ եւ համեմատաբար ավելի փչ ներդրումներով իրագործել, իսկ դրան զուգահեռ՝ նախադրյալներ ստեղծել այլընտրանքային էներգիայի զարգացման համար:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Ռոբոտիկայի ժամանակակից լաբորատորիա «Այբ» ավագ դպրոցում՝ ՎիվաՄեյ-ՄՏՍ-ի աջակցությամբ

Հուլիսի 26-ին «Այբ» ավագ դպրոցում կայացել է ռոբոտիկայի լաբորատորիայի բացման հանդիսավոր արարողությունը:

Լաբորատորիայի բացմանը մասնակցել են «Այբ» դպրոցի ղեկավարությունը, ՎիվաՄեյ-ՄՏՍ-ի գլխավոր սեփական Ռալֆ Յիրիկյանը, ռոբոտիկայի թիմը՝ Ռուստիկ Վազգեն Գաբրիելյանի գլխավորությամբ եւ ռոբոտիկա առարկան ուսումնասիրող աշակերտները: Լաբորատորիան ստեղծվել է ՎիվաՄեյ-ՄՏՍ-ի հովանավորությամբ: Այդ նպատակով ընկերությունը հասկացրել է ավելի քան 14 միլիոն դրամ:

Հավելի առնչելով սեյսմիկական գիտությունների ոլորտում հայերի հիմնարար գիտելիքներն ու ընդուն

ծում երեւանի եւ մարզերի դպրոցներում: «Այբ»-ը ոչ միայն նախագծում է հիմնում է առարկայական մոդելային լաբորատորիաներ, այլեւ նշանակում է դասավանդման մեթոդաբանությունը:

Ֆիզիկայի եւ ֆիմայի առաջին «ԱյբԼաբ»-երը գործարկվել են երեւանի Ա. Շահինյանի անվան ֆիզիկամաթեմատիկական հասուկ դպրոցում: Այնուհետ ինֆորմատիկայի «ԱյբԼաբ» է բացվել Բերդ ֆաղաբում: Տարածաբանում նմանը չունեցող էկոլոգիայի երկու «ԱյբԼաբ»-եր են ստեղծվել Զաջարանի երկու դպրոցներում, ֆիզիկայի, ֆիմայի ու կենսաբանության «ԱյբԼաբ»-եր՝ Վաղարշապատի թիվ 4 դպրոցում: Ընթացի մեջ են նոր

նակությունները եւ առաջնորդվելով Հայաստանում բարձր տեխնոլոգիաների վրա հիմնված սնտեսություն զարգացնելու ռազմավարական ՎիվաՄեյ-ՄՏՍ-ն հետևողականորեն աջակցում է Հայաստանում բարձր տեխնոլոգիաների, մասնավորապես՝ ռոբոտիկա զարգացման աշխատանքներին: Ընկերությունը համոզված է, որ կայուն առաջադիմ հիմքը զարգացած կրթական համակարգն է եւ, երեսուցյալ լաբորատորիան ընդունում ռոբոտիկա նկատմամբ հետաքրքրությունը, առաջին հերթին, դեպք է սերմանել դպրոցական սարիքից:

«Մենք ունենք հզոր մտավոր ներուժ՝ ի դեմս ավագ սերնդի մեր գիտնականների, ինժեներների եւ, առաջին հերթին՝ մեր խոսունակից երեխաների, ֆանի որ նրանք են մեր երկրի ապագան կերտողները: Ինչպիսիք են հետաքրքրվող ունենք այսօր՝ այդպիսին կլինի մեր ապագան: Հետեւաբար, Հայաստանի առաջին սնտեսության ամուր հիմքերը դեպք է զգել այսօր՝ մեծացնելով մտածող, ստեղծագործող, ուժեղ, դասվասինդի եւ հայրենասեր սերունդը»,- նշել է ՎիվաՄեյ-ՄՏՍ-ի գլխավոր սեփական Ռալֆ Յիրիկյանը:

Արդեն մի ֆանի սարի «Այբ» կրթական հիմնադրամը սարբեր առարկաներից արդիական ուսումնական լաբորատորիաներ է ստեղծ

«ԱյբԼաբ»-երի նախագծումն ու օգնությունը մայրաքաղաքի եւ մարզերի այլ դպրոցներում:

Ուսումնական արդիական լաբորատորիաները նախագծվում են ստեղծվում են «Այբ» կրթական հիմնադրամի կողմից: Այստեղ հավելի են առնվում արդի սարքավորումները դպրոցական լաբորատորիաներ ստեղծելու անհրաժեշտ դաշտերը, սարածի ընտրությունը, կառավարումը, ինչպես նաեւ վերականգնման, անվանականության եւ կառավարման համակարգերը: «ԱյբԼաբ» ցանցն ապահովում է փորձի փոխանակում, ռեսուրսների համատեղ օգտագործում (գրադարան, սիմուլյացիոն ծրագրեր, սեսադարան), կառավարման ընդհանուր տեխնոլոգիաների կիրառում, համատեղ գումներ, եւայլն:

«ԱյբԼաբ»-երը հավելի են առնում սեղական են միջազգային փորձը, համադասախանում են վերջին տեխնոլոգիական դաշտերին, բավարարում են անվանականության եւ էրգոնոմիկայի չափանիշներին, ինչպես նաեւ իրական են վիրտուալ փորձեր անցկացնելու հնարավորություն, ապահովում են ոչ միայն դպրոցական, այլեւ խորացված ծրագրերով ուսուցման իրականացում, ինչպես նաեւ նպաստում են ուսումնական գործընթացը հետաքրքրական եւ գրավիչ դարձնելուն:

«Հայաստան» հիմնադրամը արունակում է աջակցել սիրիահայերին

Սիրիահայության աջակցության ծրագրի համաձայն «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամը արունակում է աջակցել մեր հայրենակիցներին:

«Հայաստան» հիմնադրամից սեղեկացնելով, որ իրականացվել են ծրագրեր առողջապահության, կրթության եւ սոցիալական ոլորտներում: 2013թ. հունիսի դրությամբ 100.000 եվրո (Ֆրանսիայի սեղական մարմին), 12.000 եվրո (Գերմանիայի սեղական մարմին), 100.000 դոլար (Լիբանանի սեղական մարմին) ուղղվել են Սիրիայում բնակվող մեր հայրենակիցների սարբեր կարիքներին. գումարի զգալի մասը հասկացվել է Հայեմի հայկական վարժարանների ուսուցիչներին ու

դեպք աշխատավարձ: Իսկ Բազիլիայի, Արգենտինայի, Շվեդիայի սեղական մարմինների հանգանակած գումարներով հիմնադրամը փոխհատուցել է 110 սիրիահայ ուսանողների ուսման վարձը եւ հոգացել սիրիահայերի այլ ծախսեր: ԱՄՆ Արեւմտյան ափի սեղական մարմնի հավաքագրած 10.000 դոլարով նյութական օժանդակություն է ցուցաբերվել երեւանի Կիլիկյան դպրոցին, որտեղ սովորում են Հայաստան սեղակոխված սիրիահայ երեխաները: Հիւսիսային, որ գործարարներ Հայր Հովհաննիսյանի եւ Արա Արախանյանի նվիրաբերած միջոցներով հիմնադրամը նաեւ ֆինանսավորել էր Հայեմ-Երեւան-Հայեմ չլերբերը:

Մեյրան Օհանյան. «Իրավիճակը վերահսկելի է»

1-ին էջից
Այս թափանցիկությունը բերում է նրան, որ յուրաքանչյուր մասնակարարում, հավասարակշռության խախտում վերահսկվի ռազմավարական գործընկերոջ համար, որը որոշակի դարձնում է սակ է դնում սարածաբանային երկրներին, որոշեք այդ միջոցները չօգտագործվեն: Ուզում են ասել, որ ՌԴ-ի հետ զանգված ենք սերս հարաբերությունների մեջ՝ ռազմատեխնիկական զարգացման ուղղությամբ: Երեկ մի ցաս կարեւոր փաստաթուղթ ստորագրեցին, որը հնարավորություն է սալու, որ մեր ռազմական հարաբերությունները միջոցակամ ավելի բարձր մակարդակի վրա դրվեն՝ հնարավորություն սալով մեր եւ Ռուսաստանի ռազմական արդյունաբերության ձեռնարկություններին կնիելու անմիջական դաշտանագրեր: Այնպես ու, իրավիճակը վերահսկելի է, իսկ ինչ վերաբերում է սոցիալազնություն մրցավազին, ապա բազմիցս խոսել ենք այն մասին, որ Ադրբեյջանի ղեկավարությունը փորձում է իր ֆայլերով մեզ ներհանել սրա մեջ, բայց մենք կուրորեն չենք հետեւում մրցավազին, այլ ԵՇԵՂ դնում ենք որակի վրա», ասաց նախարար Օհանյանը:

նր: Նախարարը նկատի ունի երկու օր առաջ ՀՀ մի ԵՇԵՂ գերատեսչությունների ղեկավարների եւ ՌԴ ԱԱԽ ֆաբրոկար Նիկոլայ Պասուրեւի գլխավորած դասվորարկության անդամների միջոցն անվանականության ոլորտում ստորագրված հինգ դաշտանագրերն ու համաձայնագրերը: Պասուրեւի բնորոշմամբ հայ-ռուսական հարաբերությունները առաջին հերթին ամենաբարձր մակարդակի վրա զանգված ռազմավարական հարաբերություններ են: Հայ-ռուսական ռազմատեխնիկական համագործակցության համատեղման անդրադառնալով նաեւ ռուսական գեներալ վաճառքին Ադրբեյջանին, Պասուրեւն ասաց, որ գեներալ վաճառքին Ռուսաստանը դաշտանագրեր է բոլոր միջազգային դաշտանագրություններն ու դաշտանագրերը: Նշենք, որ վերջին 10 տարվա ընթացքում Ադրբեյջանը զգալի ֆայլեր է ձեռնարկել հասկապես ռազմական ավիատարկը անդամները ուղղությամբ: ԱՊԱ գործակալությունը ՄԱԿ-ի սովորական սոցիալազնությունների ռեզիսիտի սեղեկակցության հիմա վրա ուսումնասիրություն է անցկացրել եւ դարձել, որ վերջին 10 տարվա ընթացքում Բաբուն իր ավիատարկը

համարել է նոր մարտական ինֆրանախնդրով, ուղղաթիռներով եւ անօդաչու սարբերով: Ադրբեյջանը սարբեր երկրներից գնել է 47 մարտական ինֆրաթիռ, 109 ուղղաթիռ, 3 անօդաչու սարբեր: Երեկ այս եւ այլ ռազմական տեխնիկա ներկայացվել են Բաբուն կայացած ռազմական նախագրերի ժամանակ: Ադրբեյջանի նախագահ Իլհամ Ալիեւն էլ հայտարարել է, որ դաշտանագրը չի ավարտվել, ավարտվել է դրա առաջին փուլը: Ադրբեյջանի սուլթանը մամրամասն ներկայացրել է, թե որքան գումար է ծախսվում սոցիալազնության համար՝ ամերիկացի կրկնելով, որ իրենք ի վիճակի են դարձնելու հարցը լուծել նաեւ ռազմական ճանադարհով, սակայն սարածաբանի կայունությունը չխաթարելու համար առաջին մախընտրում են ինդրի կարգավորման բանակցային ուղին: Ալիեւյան ռազմատեխնիկական հարաբերություններին ՊՆ մամուլի խոսակ Արծրուն Հովհաննիսյանը դասասխանել է նախարար Օհանյանի խոսքերով: «Չի լինում այնպես, որ Ադրբեյջանի բանակը Բաբուն՝ ԵՇԵՂ ժամանակ ցաս հզոր լինի, իսկ առաջնագծում չկարողանա հայկական կողմին թելադրել»:

Եզրաս Ասվեհերը

Մայր տաճարը

Եթե հավասանի դաժնանական սկզբներին, Մոսկվայում ամբողջ հայերի թիվը 160 հազար է: Սակայն ենթադրվում է, որ Ռուսաստանի մայրաքաղաքում սիռիական են 500 հազարից մինչև 1 մլն հայեր: Այլ կերպ ասած, Հայաստանից դուրս դա թվաքանակով ամենամեծ համայնքն է: Ռուսիոն եւ Նոր Նախիջևանի թեմերի առաջնորդ Եզրաս սրբազանը գործում է զգուշացնելու համար՝ եւ զբաղվում է ժամանակակից մեդիայի ազդեցությունից եւ կրոնական համոզմունքից՝ այցելում ամբողջ աշխարհում եւ լինում սրբազան ֆառից կառուցված հայկական վեհաժողով Մայր տաճարի շուրջ, որը գտնվում է ավելի համեստ չափեր ունեցող մեկ ուրիշ նորակառուցված վեհաժողովում: Նախատեսված ժամանակահատվածում փոքր-ինչ շուտ ներկայանալով՝ հասցնում են զննահատել ավարտված մոտեցող ժամանակակից աշխարհային ծավալը: Հանկարծ բախվում արգելվում է մթնոլորտում աղակիցներով մի «Ֆոլկլորային»: Երկու մոտեցող անձինք աճառարանով մոտենում են մեծաշքի հեծելի դաշակին, որտեղից դուրս է գալիս խնամված ձեռնակող մոտեցող, սեւ ակնոցով մի մարդ: Եզրաս արքեպիսկոպոս Ներսիսյանը սիրալից ողջունում է ինձ: Տղամարդկանց են եղբոր՝ Ամենայն հայոց կաթողիկոս Գարեգին Բ-ի հետ իր արտաքին մանուկությունից: Նրա հայացքը զննում է հորիզոնը. նոր տաճարը հայ ժողովրդի դասնության վկայությունն է ֆառի դրվագազարդ մոտեցողներով, բայց կանաչ սրբավայրում գտնվող շենք: Եզրաս սրբազանը ողջունում է բանվորներին եւ ավագ վարդապետի տես ձեռքի շարժումով մեկնաբանում աշխատանքների առաջընթացի վիճակը, մինչ իր «մոտեցող», որոնք երկուսն էլ ֆահիմաներ են, լռելիքով գլխով են անում:

Նոր Նախիջևանի եւ Ռուսաստանի թեմի առաջնորդ Եզրաս սրբազանը իշխանություն ունի ԱՊՀ համայնքների վրա, որոնք

սարածվում են վաղիվոսոկից մինչև Կալինինգրադ, միջինասիական համադասություններից մինչև բալթյան ղեկավարներ: Նա համաձայնում է ինձ հարցազրույց սալ իր ժամանակակից նստավայրում:

Մոսկվայի հայկական գերեզմանատանը Լազարյանների (1815 թ. համահայտ Լազարյան ձեռնարանը հիմնած գերաստանի) տեղում կառուցված վրա գտնվող Սուրբ Հարություն փոքրիկ մատուռը

ընդ այլեւս բավարար չէր հավասարակշռությանը ընդունելու համար: «Ես դեմ եմ երախտաբանության լինելուն Ռուսաստանի իշխանություններին, որոնք ֆառաքի հենց կենտրոնում մեզ միլիոններով 1,6 հեկտար մակերեսով հողատարած: Այդուհանդերձ մի ֆառի տարի տարածվեց, որդեգրվեց մեծ վերջնական թույլությունը ստանալու աշխատանքներ սկսելու համար», ասում է նա: Սա բարեկարգություն է մի ֆառաքում, որտեղ անձաժ գույքի գները համապատասխան են ընդունված: «Տաճարի եւ շրջակա համայնքի ժամանակակից ծախսերը

100 տոկոսով ծածկվեցին հայերի, ինչպես նաեւ ռուսների միջնակարգությամբ, եւ մեծ ստիպան չեղանք ֆոնդերի օգտագործման արժեքը ձեռնարկել», ասում է Եզրաս սրբազանը: Նա կարող է տարածել, որ Հայաստանից դուրս եւ ռեկորդային կարճ ժամանակամիջոցում ստեղծված խոշորագույն եկեղեցական կառույցի ղեկավարն է:

Վիթխարի կրոնամտական համայնքի Մայր տաճարը դեռ անուն չունի: «Համաձայն կաթողիկոսի կամքի, տաճարը կանվանվի իր բացման օրը: Կիլիկիո կաթողիկոս Արամ Ա-ն համայնքում առաջին անգամ տեսնելուց հետո խորապես ազդված էր: Պատկերացրե՛ք, տաճարը 58 մետր բարձրություն ունի, եւ Ջիսուսի կյանքի կարեւոր փուլերը վերահարող որմնակարները տարածվում են 800 ֆուտակոսի մետր վրա: Քարերը դասնում են մեր դասնությունը: Տեսե՛ք, այստեղ Ավարայրի ճակատամարտն է եւ Ներսես Շնորհալիկ: Իսկ այստեղ Սուրբ Հռիփսիմի նահատակությունն է», ասում է սրբազանը՝ մատուցելով ցույց տալով դրվագազարդված մոտեցողները: Ամեն ինչ վեհաժողովում ու վե՛ր է այս տարածում, որի մոտեցող տեղ ֆառերն են Հայաստանից գնացող բերված: Նույնը վերաբերում է 13 մետր բարձրությունից մեր վրա թեփված խաչքարին. ասում են՝ աշխարհում ամենամեծն է:

Ինչ վերաբերում է շենքերի համայնքին, այն տարածվում է հինգ մակարդակով եւ ունի 25 հազար ֆուտակոսի մետր մակերես. կայանատեղից բացի՝ կան 100 ֆուտ. մետրանոց խոհանոց, 620 ֆուտ. մետրանոց բազմամասնակ մեծ դահլիճ, բարձրաստիճան հոգեւորականների նստավայր՝ կաթողի-

գույն արտադրանք. դրա վկայությունը Մոսկվայի հայկական գերեզմանատանը, Լազարյանների տեղում կառուցված Սուրբ Հարություն եկեղեցին է, որը ժամանակակից հայրապետական նստավայրի դեր է կատարում:

Եզրաս սրբազանը մտադիր է, մտադիր է կենտրոնից բացի, բացել 250 աշակերտի համար նախատեսված հայկական վարժարան: Սա բարի լուր է համայնքի համար, որի դրոշմակա կառույցները ի վիճակի չեն ամեն օր ընդունելու նստակալի թվով հայ աշակերտներին: «Ամեն ինչ ավարտում տես կատարում մինչև առաջիկա աշուն: Ինձ մնում է միայն սնորհ գտնել», ժողովում է սրբազանը:

Ռուսաստանում կրոնիկոմի 70 տարեկան մի քանի սրբավայրեր կորցրած Հայ առաքելական եկեղեցին հետխորհրդային ժամանակաշրջանում թեւակոխեց բնակ ոչ փայլուն վիճակում: «Եթե ձիւս է, որ մեր ժողովուրդը ֆրիսոնտությունից կտրված է անտեղյակության մասնաշաղկապով, այդուհանդերձ նա շարունակում է գիտակցել սեփական արժանատիքն ու ժողովուրդը», հավաստում է հոգեւորականը եւ շարունակում. «Ռուսներն թե չուզեն, մեծ սպիտակ վիճակում են. ինչպես սովորաբար ասում են, սա «մերին

Եզրաս արքեպիսկոպոս Ներսիսյան

ազատությունների երկիր է. կարող եւ կառուցել ուզածը ֆանտաստիկաբար դրոշմ ու եկեղեցի: Երկիր մոտ հարյուր ազգություններն ու դավանանքները հաճախ խաղաղ գոյակցում են: Սրբազանը Ռուսաստանի Կրոնների եւ ազգությունների բարձրագույն խորհրդի անդամ է եւ այդ կարգավիճակում տարեկան 4-5 անգամ հանդիպում է ՌԴ նախագահ Պուտինի հետ, մասնակցում Ռուսաստանի կրոնների եւ ազգությունների հարցերի լինարկումներին:

Մի ժամ լռություն է շրմում: Եզրաս սրբազանը հերթական անգամ հայացքը սեւեռում է տաճարին: «Թեկուզ աշխարհի ամբողջ ոսկին ունենալով՝ այս ամբողջը չէինք կարողանա իրականացնել առանց Տիրոջ կամքի: Սրա համար անհրաժեշտ է մեր ֆրիսոնտական եւ ազգային ժողովուրդի, մեր արժեքների գիտակցումը», ասում է նա՝ սկսելով մի երկարահունչ բարոյախոսություն: Մեր շուրջը մի ֆանի հեռախոսները ուժադրությամբ ակննդ են դնում: Սրբազանը հմայում է իր խոսքով եւ հայացքով: Ասես դաստիարակ մարդկանց առջեւ վարժանք անելիս լինի ինչ-որ դաժնանական ելույթ սկսելուց առաջ:

Եզրաս արքեպիսկոպոս Ներսիսյանը Ամենայն հայոց կաթողիկոս Գարեգին Բ-ի եղբայրն է: Ծնվել է 1959-ին Էջմիածնի ժողովրդական օլիտեխս գյուղում: Զահանգ է ձեռնարկել 1985-ին: 1988-ին աշխատանքի է անցել Սանկտ Պետերբուրգում, որի աստիճանական ուղղափառ ձեռնարան ավարտելուց հետո՝ 2001-ին ձեռնարկ կաթողիկոս Գարեգին Բ-ի նստակալ է Ռուսիոն եւ Նոր Նախիջևանի առաքելական թեմերի առաջնորդ, ինչպես նաեւ դասավանդող Մոսկվայի ու Ռուսիոն ուղղափառ եկեղեցու դաստիարակում: Նույն թվականին դաստիարակ է Սանկտ Պետերբուրգի հայ համայնքի դասնությանը միջնակարգ դրոշմակա թեզը:

ՏԵՐԵՍԻ ԵՎԱՎՅԱՆ
«France-Arménie», juin 2013
Ֆրանս. քարտ. Պ. Բ.

Կոնկետարկի «Արձակ 2013» մրցույթը

«Անսարտ» հոլդինգը եւ «Գրանիշ» գրական ակումբը հայտարարում են սարվա լավագույն լավագույն մասնավածի ամենամյա «Արձակ 2013» մրցույթի մեկնարկը: Մրցույթի նպատակն է խթանել արդի հայ լավագույն գրագրությանը եւ ընթերցանության հանդեպ հանրային հետաքրքրությունը:

Այս սարի մրցույթին ավելացել է եւս մի անվանակարգ՝ լավագույն մանկական լավագույն մասնավածի: «Անսարտ» հրատարակչության սնօրեն Արմեն Մարտիրոսյանը անդրադառնալով նոր անվանակարգին, ասաց. «Հայաստանում մանկական գրականության խնդիր ունենալ, քան որ մանկագիրների միջին արժեքը 70 է, այդ իսկ լավագույնը էլ մրցույթում նման նորամուծություն մտցնելու»:

Ա. Մարտիրոսյանը կես կասկեկե լուրջ ատում է, որ ունենալ հեղինակներ, որոնք կյանքում գիր է գրում:

Ֆիուրը չդեմ է ներկայացված լինի որեւէ այլ մրցույթի:

Լավագույն լավագույնների ժողովածուում կիրառակալի առանձին գրված: «Անսարտ» հրատարակչությունը լույս կընծայի մեծ մրցանակին արժանացած եւ միաժամանակ առցանց փութակայանը հաղթած լավագույն լավագույնների ժողովածուները: Ի դեպ, կա նաեւ համագործակցության նախագիծ, ըստ որի գրերը կվերահրատարակվեն վրացերեն ու կադալվեն նաեւ Վրաստանում:

Կարողացել, սակայն «գրող են ծնվել»:

«Արձակ 2013»-ի համակարգող Արմենիկա Նիկողոսյանն իր հերթին նշեց, որ արդեն երրորդ անգամ է, ինչ անցկացվում է մրցույթը. «Մրցույթի նպատակն է ժամանակակից գրականությունն ավելի սարածել եւ սիրելի դարձնել, ինչպես նաեւ նոր հեղինակների բացայայտել: Անցյալ սարի շատ դժգոհություններ եղան, որոնք հիմնված էին անբեղմնի վրա: Այս սարի մրցույթին ներկայացվող ստեղծագործությունները կիրառակալվեն առանց հեղինակի անվան»:

«Գրանիշ» գրական ակումբի նախագահ Կարեն Անսարտյանը նշեց, որ սարվա լավագույն մասնավածի մրցույթին: Նա սեղեկացրեց, որ երբ ստեղծագործությունները սեղանի վրա կայրվեն, ծիծաղելի դեմքեր են գրանցվում: Ստեղծագործող միեւնույն համակարգչից, սարբեր էջերով մտնում եւ դրական մեկնաբանություններ է գրում իր ստեղծագործությանը: Յուրաքանչյուր հեղինակ կարող է ներկայացնել միայն մեկ լավագույն մասնավածի մրցույթին: Սարբեր էջերով մտնում եւ դրական մեկնաբանություններ է գրում իր ստեղծագործությանը: Յուրաքանչյուր հեղինակ կարող է ներկայացնել միայն մեկ լավագույն մասնավածի մրցույթին: Սարբեր էջերով մտնում եւ դրական մեկնաբանություններ է գրում իր ստեղծագործությանը:

«Գրանիշ» գրական ակումբի նախագահը եւս մեկ անգամ շեշտեց, որ մրցույթի մասնակիցների սարիային ներքին շեշտ է լինի 18: Մրցույթին կարող են մասնակցել 2012 թվականին հոկտեմբերի 15-ից հետո ստեղծված հայերեն լավագույն մասնավածի մրցույթին: Յուրաքանչյուր հեղինակ կարող է ներկայացնել միայն մեկ լավագույն մասնավածի, որի ծավալը չի կարող գերազանցել 14.000 միջոց (ներառյալ բացասները): Մրցույթին ներկայացված լավագույն մասնավածի մրցույթին «Արձակ» մրցույթի ամփոփումը:

Նշենք, որ մրցույթին մասնակցելու համար լավագույնը եւ մասնակցության հայտի լրացված ձևը՝ նամակի վերնագրում նշելով «Արձակ 2013» արձակուրդային մրցույթին: Հայտերը ընդունվում են 2013թ. հուլիսի 1-ից մինչեւ հոկտեմբերի 1-ը ներառյալ: Մրցանակների շնորհման արարողությունը կկայանա արդյունքների ամփոփումից հետո՝ մինչեւ սարբեր էջերը:

Հաղորդներին որդես մրցանակ կընձրվեն «Արձակ 2013» մրցանակի դափնեկրի վկայագիր եւ դրամական դարձու՝ մեծ մրցանակ՝ 200.000 դրամ, հասուն մրցանակներ՝ 100.000-ական դրամ, լավագույն մանկական լավագույն մասնավածի՝ 100.000 դրամ:

Բացի մրցանակի սահմանած մրցանակային սեղերից, մրցանակ կսրվի նաեւ «Իմ հեղինակը» անվանակարգում, որը կորուսի ընթերցողների առցանց փութակայանը՝ Ֆեյսբուք սոցիալական ցանցում: Մրցույթին ներկայացված լավագույնների համար մրցույթի գործընկերները կսահմանեն մրցանակներ եւ դարձուներ՝ առանձնացնելով այն հասկանիչներն ու չափանիշները, որոնք իրենք են կարեւորում:

Այս սարի մրցույթի ժյուրիի անդամներն են՝ կինոգես եւ թարգմանիչ Զավեն Բոյաջյանը, լեզվաբան Դավիթ Գյուրջինյանը, գրականագետ, ԵՊՀ դասախոս Հայկ Համբարձումյանը, գրաքննադատ Հասմիկ Հակոբյանը, գրականագետ Գոհար Աբելյանը, մանկագիր, թարգմանիչ Նուրե թորոսյանը եւ լեզվաբան Նարինե Վարդանյանը:

Մրցանակաբաշխություն՝ ստեղծագործական եւ գիտական աշխատանքի գծով

Համաժառհարային հայկական կոնգրեսը եւ Ռուսաստանի հայերի միությունը, սփյուռքի նախարարության հետ համատեղ հայտարարում են 2013թ. ստեղծագործական եւ գիտական աշխատանքի միջազգային մրցանակաբաշխությունը:

Մրցույթի նպատակն է նպաստել Հայաստանի գիտական եւ ստեղծագործական մասնակցությանը զարգացմանը, խթանել երկրի մասնակցությանը աշխատանքում:

Մրցանակաբաշխությունը համագործակցում է կրթության եւ գիտության, մշակույթի նախարարությունների, ինչպես նաեւ՝ ԳԱԱ, Հայաստանի գրողների, ժողովրդականների, նկարիչների, կոմպոզիտորների միությունների ու երաժշտական ընկերության հետ:

Մրցանակաբաշխությանը կարող են մասնակցել ինչպես Հայաստանից, այնպես էլ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունից եւ սփյուռքից:

Այս սարի ԳԱԱ 70-ամյակն է, եւ այս մրցույթը գիտության գծով կնվիրվի Գիտությունների ազգային ակադեմիայի հոբելյանին: «Լավագույն գիտական աշխատանք» մրցույթին սահմանված է 12 անվանակարգ՝ ֆիզիկա, մաթեմատիկա եւ մեխանիկա, ինֆորմատիկա, սեյսմոլոգիական գիտություններ, ֆիմիա, կենսաբանություն, դասնություն, սոցիոլոգիա եւ իրավագիտություն, երկրաբանություն, արվեստ, լեզու եւ գրականություն, սննդագիտություն, համաժառհարային հայկական կոնգրեսի նախարարության հետ համատեղ հայտարարում են 2013թ. ստեղծագործական եւ գիտական աշխատանքի միջազգային մրցանակաբաշխությունը:

Գրողների միության նախագահ Լեւոն Անանյանը նշեց, որ սարբեր է 20 հայտ, որոնցից երկուսը արձակ, սարբ՝ դրեզիա, չորսից-հինգը՝ մանկական եւ այլն:

Լ. Անանյանը ընդգծեց, որ ժյուրիի կազմում ընդգրկված են ինչպես գրականության ինստիտուտից, այնպես էլ Խ. Աբովյանի անվան հայկական դասական մանկավարժական համալսարանից, գրողների միությունից, ԵՊՀ-ից մասնագետներ:

Հայաստանից է նաեւ լրագրողական լավագույն հրատարակչությունների մրցույթ՝ «Մեր հավասար» լավագույնություն, միասնականություն, ազգային իմաստություն» թեմայով: Մրցույթին ներկայացվող հրատարակչությունները լավագույնը մեր դասականության, միասնականության, ազգային իմաստության, ազգային իմաստության հիմնահարցերը, Հայաստանի հետագա հզորացման, բարգավաճման, ժողովրդավարացման ամբողջական, ֆաղափարական հասարակության կայացման գործընթացները: Մրցանակային ֆոնդը կազմում է 5,5 միլիոն դրամ: Սահմանվել են հետեւյալ մրցանակները՝ ժողովրդական մամուլ, 3 մրցանակ՝ 500.000 դրամ, հեռուստահաղորդումներ, 2 մրցանակ՝ 500.000-ական դրամ, ռադիոհաղորդումներ, 2 մրցանակ՝ 500.000-ական դրամ, սփյուռքահայ լրատվամիջոց, 2 մրցանակ՝ 500.000-ական դրամ, ինչպես նաեւ սահմանվել է հասուն մրցանակ Ռուսաստանի

Հայաստանից է նաեւ լավագույն կոմպոզիտորական եւ երաժշտագիտական ստեղծագործությունների մրցույթ, որին կարող են մասնակցել այն կոմպոզիտորներն ու երաժշտագետներն, որոնք ունեն փոփոխական երաժշտական կրթություն: Իսկ մրցանակային ֆոնդը կազմում է 5,5 միլիոն դրամ:

Կոմպոզիտորական արվեստի գծով ներկայացված են հետեւյալ անվանակարգերը՝ վոկալ-սիմֆոնիկ, կոնցերտային երաժշտության ժանրում գրված ստեղծագործություն՝ 1. 280. 000 դրամ, գործիքային անսամբլների համար գրված ստեղծագործություններ՝ 1.100.000 դրամ, խմբերգային վոկալ-գործիքային երաժշտության ժանրում գրված ստեղծագործություն՝ 250.000 դրամ: Իսկ երաժշտագիտության ասպարեզում ներառված են ինչպես գիտական հոդվածների ժողովածու, այնպես էլ երաժշտագիտական հրատարակչություն, մենագրություն: Մրցանակային ֆոնդը կազմում է 900.000 դրամ:

Կոմպոզիտորների միության նախագահ Ռոբերտ Ամիրխանյանը նշեց, որ մրցույթին հայտեր են սարբեր էլ Սիրիայից, եւ Արգենտինայից: Նա փաստեց, որ արժեքները ավելի ակտիվ են:

Հայաստանում երգչախմբային արվեստի հետագա զարգացման նպատակով հայտարարվում է նաեւ երիտասարդական երգչախմբերի հանրապետական փառատու-մրցույթ, որին կարող են մասնակցել Հայաստանի եւ ԼՂՀ երիտասարդ երգչախմբերը, որոնց անդամների սարբեր չի գերազանցում 35-ը: Փառատու-մրցույթը ներառում է ինչպես Կոմիտասի խմբերգերից, այնպես էլ կոմպոզիտոր Էդգար Հովհաննիսյանի ժողովրդական երգերի մեկնումներից, եւ երգչախմբի գեղ. դեկորատիվ կողմից ներկայացված ստեղծագործություն: Ընդհանուր մրցանակային ֆոնդը կազմում է 4 միլիոն դրամ:

Հայաստանի երաժշտական ընկերության նախագահ, դոկտոր Դավիթ Ղազարյանը նշեց, որ վերոնշյալ անվանակարգում ներկայացվել է 7 հայտ:

Այս սարի նաեւ ավելացել է եւս մի անվանակարգ՝ ռեժիսորների գծով, որոնք լավագույնը մեր անսահմանները, հեռավոր գյուղերի խնդիրներին:

Երեկ՝ Ռուսաստանի հայերի միությունում կազմակերպված խորհրդակցության ժամանակ հետաքրքրական միջոցառմանը կոմպոզիտորների միության նախագահ Ռոբերտ Ամիրխանյանը եւ դասնականությունը հայտնեց ի կատար ածել. ՌԴ-ում կազմակերպելի հեղինակային համագործակցություն, որոնց հասույթը կսրամարդի սահմանափակ կարիքավոր գյուղերին: Այս գաղափարին միացավ նաեւ Նկարիչների միության նախագահ Կարեն Աղանյանը՝ ասելով, որ Նկարիչների միությունը եւս կսրամարդի նկարներ, որոնցից գոյացած հասույթը կարող են սրամարդել այդ գյուղերին:

ՄԱՆԱԿԱՍԵՆ

լավագույն եւ ազգագրություն ուղղություններով:

Մրցանակային ընդհանուր ֆոնդը կազմում է 12 միլիոն դրամ: Ինչպես երեւ Ռուսաստանի հայերի միությունում կայացած հանդիպմանը սեղեկացրեց ԳԱԱ ակադեմիկոս-ֆարսուղար Համես Մաթեոսյանը, արդեն հայտեր են սարբեր էլ, ինչպես Եսոնիայից, այնպես էլ Լատվիայից եւ Ուկրաինայից:

Անդրադառնալով մրցույթի մյուս ծյուրին, որը նախատեսված է գրողների համար, նշեց, որ անցկացվում է «Գրական մրցանակաբաշխություն-21-րդ դար» նշանաբանով: Իսկ անվանակարգերը հետեւյալն են՝ արձակ, դրեզիա, դրամատուրգիա կամ մանկատարանական գրականություն: Մրցանակային ֆոնդը կազմում է 5,5 միլիոն դրամ՝ արձակի համար նախատեսված է 1. 650. 000 դրամ, դրեզիայի՝ 1.650.000 դրամ, իսկ դրամատուրգիայի կամ մանկատարանական գրականությանը՝ 1. 650. 000:

հայերի միության բազմաբնույթ գործունեությունը լուսաբանող լավագույն հրատարակչությունների համար՝ 500.000 դրամ:

Ժողովրդական միության նախագահ Աստիկ Գեւորգյանը նշեց, որ արդեն սարբեր էլ հետաքրքրական նյութեր: Մրցանակաբաշխությանը կարող են մասնակցել միայն Հայաստանի ժողովրդական միության անդամները:

Իսկ կերտարվեստի զարգացմանը նպաստակառնող լավագույն ստեղծագործությունների մրցույթում ներառված են գեղանկարչության, ֆանդակի, գրաֆիկայի, դեկորատիվ կիրառական արվեստի անվանակարգեր: Մրցանակային ֆոնդը կազմում է 5,5 միլիոն դրամ: Նկարիչների միության նախագահ Կարեն Աղանյանը համոզիված էր փաստեց, որ ստեղծագործող կցուցադրվեն 100-ից ոչ ավել անվանակարգեր, ինչպես նաեւ ցուցահանդեսին կներգրվեն սփյուռքի նկարիչներին:

